

[Justitsministeren.]

er mere tvivlsomt. Forslaget stiller på et enkelt punkt, nemlig med hensyn til angiveri, § 103, stk. 3 a, strengere betingelser, end udvalget gør i sit udkast, som det iøvrigt følger.

Professor Andenæs rejste på kriminalistforeningens møde det spørgsmål, om der ikke burde gives adgang til at idømme dødsstraf også for handlinger, der falder ind under lovforslagets § 111, f. eks. en spændt politisk situation, selvom der ikke er tale om krig eller besættelse eller blot truende udsigt dertil, idet han navnlig pegede på, at det, selvom der forelå mulighed for intervention fra en fremmed magts side, kunne være vanskeligt for domstolene at statuere, at der forelå truende udsigt til krig. Dette spørgsmål kan naturligvis give anledning til overvejelse, men jeg har ikke ment i forslaget at burde søge hjemmel til anvendelse af dødsstraf udenfor de tilfælde af krig, besættelse eller truende udsigt dertil, som udtrykkeligt er nævnt.

Når lovforslaget tager sigte på at skærpe straffene for de forbrydelser, det omfatter, kan man måske forundre sig over, at det i §§ 98, 99, 103, 111 og 113 til gengæld ophæver de mindstestrafte, der er fastsat i de tilsvarende gældende bestemmelser — det ser måske noget underligt ud. En sådan udvidelse af strafferammen nedad betyder jo, at den mindste fængselsstraf, som kan idømmes, er strafartens minimum, nemlig fængsel i 30 dage. Den foreslåede nedsættelse af minimumsstraffen må imidlertid i hovedsagen forklares ved, at man for nogle af de omhandlede bestemmelsers vedkommende har udvidet det strafbares område væsentligt; således er efter §§ 98 og 111 de handlinger, der gøres strafbare som landsforræderi og højforræderi, ikke længere begrænset til magtanvendelse eller trusel derom, men omfatter nu også „anden ulovlig måde“ eller, som det hedder i § 111, „andre ulovlige midler“. Derved har man under disse bestemmelsers område inddraget forhold, som ikke på forhånd helt lader sig overskue. Dette gør, at man ikke kan bibeholde de tidligere minimumsstraffe på fængsel i 4 år og 3 år, og at det i det hele må anses for betænkeligt på forhånd at binde domstolene. Men endvidere må denne nedsættelse af minimumsstraffen ses som udtryk for en tendens indenfor den nyere strafferetsteori til at give domstolene størst mulig frihed med hensyn til valget af den i det enkelte tilfælde passende straf.

På kriminalistforeningens årsmøde udtalte professor Bergendal tvivl om, hvorvidt

udvalgets udkast ikke i nogle tilfælde havde gjort strafferammen lidt for vid, idet han betonedede, at den foreskrevne mindstestraf, hvis den er nogenlunde høj, kan have en vis betydning for fortolkningen af de pågældende straffebestemmelser, således at visse atypiske tilfælde, der formelt falder ind under lovens ord, holdes udenfor. På den anden side fremhævede han en tendens i svensk strafferetspraksis — en tendens, som også kendes her i landet — til ved strafudmålingen at holde sig i nærheden af de foreskrevne minima og anså det af den grund for muligt, at man, som efter det danske forslag, burde undlade at foreskrive mindstestrafte og helt overlade domstolene ansvaret, som de muligvis i så fald i højere grad virkelig ville tage, end det ofte hidtil har været tilfældet, og netop udmåle den straf, som i det givne tilfælde måtte anses for passende. Fra dansk side sluttede landsdommer Lucas sig fuldtud til denne afskaffelse af strafminima.

For at forebygge enhver misforståelse skal jeg dog udtrykkeligt fremhæve, hvad der også er anført i motiverne til lovforslaget, at ophævelsen af mindstestrafte altså ikke på nogen måde kan ses som et udtryk for, at man har tilsigtet en mildere bedømmelse af de forbrydelser, der omfattes af de nu-gældende straffelovsbestemmelser. Udvidelse af det strafbares område sker efter forslaget dels ved en ændret affattelse af gældende bestemmelser, særlig §§ 98, 99, 111 og 113, dels ved indførelse af nogle nye bestemmelser, §§ 101, 102, 106, 118 og tildels 114.

Ved den korte gennemgang af lovforslagets enkelte bestemmelser, som jeg nu skal gå over til, skal jeg særligt gøre rede for disse.

I § 98 sker der som nævnt en meget væsentlig udvidelse af det strafbares område i forhold til den gældende lov ved tilføjelsen i stk. 1 af ordene „eller på anden ulovlig måde“. Stk. 2, definitionen af besættelse, har jeg omtalt tidligere. Bestemmelsen i § 98, stk. 3, er ny, men indeholder alene den efter folketingsudvalgets forslag optagne eksemplifikation til stk. 1. De handlinger, der efter forslaget vil kunne straffes som landsforræderi, er således ikke længere begrænset blot til magtanvendelse eller trusel derom. Der er for overtrædelse af denne bestemmelse hjemlet dødsstraf under de forudsætninger, jeg nævnte for lidt siden, og det vil altså sige, at strafferammen her spænder lige fra fængsel i 30 dage til dødsstraf.

I § 99 er forholdet det, at i forhold til den gældende § 99 foreslås, ligeledes i overensstemmelse med folketingsudvalget, den